

HALOTTAINK

- Tindira Ernő** OFM, aranymisés áldozópap jan. 19-én Ungváron (P. Kolbe teológustársa volt)
- Pontyos Vendel**, az Isla Huar szigetek (Chile) plébánosa, jan. 20-án (53, 29)
- Dr. Faith István** bencés, az Orsz. Kat. Gyűjteményi Központ főtítkára febr. 4-én. A rákoskereszturi Új-Köztemetőbe temették (43, 25, 20)
- Dr. Mátrai Gyula** protonotárius kanonok, h. nagyprépost febr. 11-én Esztergomban (79, 55)
- Szerecz Imre** prem. kanonok, hahóti apát, ny. keszthelyi plébános febr. 13-án. Keszthelyen temették (82, 58)
- Hartmann Antal** hetvehelyi plébános febr. 17-én Pécssett váratlanul elhunyt. Szülőfalujában, Mecseknádasdon temették. Skóciai Sz. Margit nagy tisztelője volt (45, 20)
- Barbély Károly** ny. rákosszentmihályi esp. plébános febr. 26-án a csornai kórházban. Kónyban temették (78, 55)
- András K. Fülöp** isk. testvér a gráci irgalmas kórházban febr. 21-én. Az iskolatestvérek laubeggi temetőjébe temették (79, 63)
- Horváth József** ny. esp. plébános márc. 2-án szülőfalujában, Hegykő községben. Kisberk Imre püspök temette (84)
- Dr. Kerkai József** piarista, volt gimn. igazgató márc. 6-án. Rákoskeresztúron temették (78, 62, 54)
- Horváth Lajos Péter** aranymisés ferences márc. 8-án. Bodajkon temették (83, 66, 59)
- Bökényi Miklós** kalocsai em. ny. plébános Székesfehérvárott (85)
- Fodor Károly** orosi plébános márc. 18-án Oroson (57, 31)
- Dr. Harsányi Béla** a külső-kőbányai Sz. Család egyházközség lelkésze, főegyházmegyei tanácsos, márc. 19-én (61)
- Szilárd Károly** egri em. ny. lelkész Székesfehérvárott (89)
- Szabó József** pestlőrinci c. esp. plébános, c. kanonok márc. 25-én Lászlófalván. Kecskeméten temették (69, 40)
- Varga János** hajdúböszörményi g. kat. esperes ápr. 1-én (74, 50)
- Kovács Ferenc** ipolyszakállosi lelkész ápr. 1-én. Bényben temették (57)

- Horányi Lukács János** ciszterci, a Pécs Havi-Hegyi lelkészség vezetője ápr. 6-án Pécsen (66, 49, 42)
- Fancsali Ferenc** templomig ápr. 9-én. Szolnokon temették (56, 19)
- Taksonyi János** pécsi em. ny. plébános ápr. 11-én Székesfehérvárott (83)
- Tárkányi Géza** g. kat. lelkész ápr. 12-én. Rákoskeresztúron temették (61, 30)
- Csabai Béla** ápr. 12-én Balatonfüreden. Békéscsabán temették (58, 34)
- Jankovics József** székesegyh. kanonok. A győri székesegyház kriptájába temették (73, 49)
- Péczeli Imre**, az Orsz. Róm. Kat. Papi Otthon igazgatója Székesfehérvárott ápr. 17-én (75)
- Oross Jenő** ny. süttöri plébános Győrött. Bácsán temették (72, 48)
- Szász István**, a győri egyházmegye nesztora, tb. esperes, ny. szili plébános, 2 hónappal vasmiséje előtt máj. 7-én napi miséjére készülöben váratlanul elhunyt. Szilben temették (89)
- Csúz Gyula** dereskei plébános. Fülekpüspökön temették (59, 33)
- Keszeg Imre** SJ máj. 14-én a budapesti Ferenc-kórházban (78, 62, 37)
- Bihary János** nyírbogdányi plébános; Tiszaeszláron temették (70, 44)
- Vitányi György** c. prépost, esp. pléb. máj. 22-én (Budapesten) (58, 31)
- Rétej Gyula** c. apát ny. plébános Székesfehérvárott (81)
Elhunyt paptestvéreinket foglaljuk mementóinkba!

+

Dr. WAINER FERENC plarista
(1903 — 1971)

1903. június 6-án született Budapesten. 1919-ben a Piarista Rendbe lépett. Tanulmányai elvégzése után a Rend sátoraljaújrhelyi, szegedi, mosonmagyaróvári és tatal gimnáziumában működött hittanárként. 1954 óta Budapesten a Rend központi könyv- és levéltárát vezette.

Sokoldalú, tevékeny szerzetes tanár volt. Mindjárt működése kezdetén közel került tanítványaihoz: szervezőkészségével, gyakorlati ügyességével friss életet teremtett az ifjúság körében. Emlékezetes táborokba, kirándulásokra vitte őket, bábszínházat rendezett velük, fúvószenekart hozott létre, fényképezésre és sok más ügyességre tanította őket. Hatalmas olvasottságát és bámulatós emlékezőtehetségét érdekesen vezetett óráin kamatoztatta. A nyilvánosságtól visszahúzó, de szolid belső értékeket megvalósító egyénisége is erősen hatott tanítványaira: volt osztály, amelyből heten lettek papok, bevállalásuk szerint főleg hittanárak ihlető példájának hatására.

Finom lelkületéből származó érzékenysége, később fizikai bajai ránehezedtek kedélyvilágára, ez azonban nem csökkentette buzgóságát és tevékenységét. Könyv- és

levéltáros korában itt értékesítette olvasottságát, memóriáját, adatismeretét. Emellett — mindig a háttérben maradván — lelki értékeiből a legkülönbözőbb módokon juttatott másoknak: éveken át magvas elmékedéseket írt papnövendékeknek, beszédanyagot és vázlatokat készített papok számára, sokaknak volt megértő lelkiatyja. Tapintatos adományával, amennyire helyzete engedte, segítette a szegényeket; amikor már nehezen mozgott, fiatalabbakat kért meg erre, hogy támogatottjai még ekkor se maradjanak magukra. Szerénységére egy jellemző apróság: a könyvtár egyik látogatója csak halálhírből látta meg, hogy hosszú éveken át helytelenül írta nevét, mikor kéréseivel hozzá fordult. Sohasem javította ki.

Szorgalmas, értékes életét példaadó halál követte. 1971. júl. 23-án szentségekkel ellátva hunyt el. Temetése aug. 3-án volt a rákoskereszturi temetőben.

S. F.

Wainer atya emlékezetére közöljük itt a népi áhítatnak azt a kis gyöngyszemét, amelyet ő ásott napvilágra egy „Mennyei tanítással teelyes história . . .” című, 1804-ben Szegeden megjelent füzetkéből.

Mindennapi gyakorlás, avagy könyörgés az Isten akaratáról

Mennybeli Atya Isten, kinek mindenhatósága nélkül semmi sem lehet, — Legyen szent akaratod.

Megváltó Fiúisten, ki bölcseséged által minden gonoszt jóra fordíthatsz, —

Szentlélek Úristen, ki szerelmed által mindent hasznossá teszel nekünk, —

Áldott Szentháromság, ki szerelmed által mindent javunkra rendelsz, —

Ha akard, hogy betegségben vagy egészségben megmaradjak, —

Ha akard, hogy bőségben vagy szűkölködésben legyek, —

Ha akard, hogy emberektől becsültessem vagy gyaláztassam, —

Ha akard, hogy vígasztalásban vagy keserűségben éljek, —

Ha akard, hogy szegénységre vagy gazdagságra jussak, —

Ha akard, hogy tőled látogattassam vagy elhagyassam, —

Ha akard, hogy a háborgatásnak keresztjén Krisztussal Idelg szenvedjek, —

Ha akard, hogy halálom után a purgatórium kínjaira menjek, —

Ha akard, hogy egykor veled legyek és éljek, —

Én bennem és minden teremtetett élőben —

Minden helyen —

A jelenlévőkben és a bekövetkezőkben —

Miképpen mennyben, azonképpen a földön is —

Amlint Krisztus, a te szent Fiad cselekedte, —

Amint az Úrnak alázatos szolgálója azt cselekedte, —

Amint minden szentek és igazak azt a földön cselekedték és a Jövőben tenni fogják, — Legyen szent akaratod.

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit,

Kegyelmezz nekem szent akaratod szerint.

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit,

Büntess és jutalmaz engem szent akaratod szerint.

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit,

Irgalmaz nekem szent akaratod szerint.

Dicsőség a magasságban az Istennek és békesség a földön a jóakarató embereknek. Miatyánk. Üdvözlégy.

Könyörögjünk. Örök mindenható Úristen, kinek gondviselése elrendelésében nem csalatkozik, kérlek alázatosan, úgy egyeztesd akaratomat a te szent akaratoddal, hogy kedved és tetszésed szerint intézhessem és végezhessem életemet és Teveled élhessek mindörökké. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

A kínai magyar hírhirdetők nesztorának nagy munkáira tett pontot a halál az Idel január 17-én.

1889. jan. 1-én született a Torontál megyei Klekken. A teológiát Veszprémben végezte, ott is szentelték pappá 1911. jún. 29-én. Egy évi káplánkodás után 1912-ben belépett a jezsuita rend újonnan alakult magyarországi tartományába. Újoncévét a jezsuiták ősi anyaházában, Nagyszombatban végezte. Egész életének jellemzője volt, hogy mindig előbbre és följebb törekedett, mind a lelkiiség, mind az apostoli lehetőségek terén. Egy év után már az innsbrucki egyetem teológiai fakultásán mélyíti el eddigi filozófiai és teológiai ismereteit. Két év múlva a rendnek Pécssett alapított Pius-kollégiumában tanítja a latin és magyar nyelvet. Eredetileg ugyanis az ifjúság lett volna a munkatere. Halálakor e sorok írója, akkoriban 11 éves gyerek, visszaemlékezett: mennyire egyezett a halála azzal, amit 1915-ben egyik magyar órán eszményként állított tanítványai elé, Petőfinek „Egy gondolat bánt engemet . . .” c. versét tanítva. Lelkes szónok volt, beszédei gyűjtöttek. Ahol csak tanárkodott, a Mária-kongregációkat is ő vezette: jól. Elöljárói ismét egyetemre küldték, latin-történelem szakra. Budapesten történelemből sikeresen ledoktorált. De ezt soha nem emlegette, és a „Dr”-t soha le nem írta neve mellé. A cím nem érdekelte, csak a képesítés.

Természetesen ismét tanár lett. De csak egy évig. Az történt, hogy esedékessé vált a rendben szokásos harmadik próbaéve. A 30 napos nagylelkigyakorlat 33 éves érett fejfel is új irányt adott életének: a missziók felé, Xavéri Sz. Ferenc ösvényén. Jó alkalom volt számára, hogy azokban az években a magyar jezsuiták missziót vállaltak Kínában. Jelentkezett. Nagy áldozat volt ez az akkor még fiatal rendtartománynak. Egy évet még mint tanárnak kellett ledolgoznia. Végre 1924-ben megnyílt az út vágyai felé. De mivel az anyagi fedezet nem volt elég, előbb Amerikába ment Jótévéket toborozni. Azt is úgy csinálta, hogy végigmissziózta az amerikai magyarok településeit ott, ahol kevés volt a helybeli pap. Közben angolul tanult.

Két év után, 1926. szept. 24-én kikötött Shanghaiban. Ott két újonnan érkezett magyar jezsuita teológusba botlott (Horváth Sándor és Német József). Velük együtt ment a messze északi Tientsinbe, hogy ismét az Iskola padjaiba üljön. Mert meg kellett tanulnia természetesen kínaiul is. Úgy látszik jól nekifeküdt, mert mindig könnyen olvasott és írt a nehéz kínai nyelven, noha csak egy évet engedélyeztek neki a tanulásra. Persze később is tanulta a nyelvet, mindvégig.

Az első kis vidéki stáció után egy év múlva már városba helyezték, majd az esperes halála után ő lett a „délvidék” esperese Pu-Yangban. Itt dolgozott 21 éven át. Karakán természete és új hazájában még szűkös tapasztalatal természetesen elég sok zökkenőt jelentettek munkájában. De teljes odaadása hivatásának és az ember-testvérek mind általánosabb nagyrebecsülést váltott ki személye iránt. Ezt minden-nél jobban mutatja az a tény, hogy a Hoangho gátszakadását követő órlási árvíz-katasztrófa idején Kína központi kormánya a károsultak számára kiutalt segély adminisztrálását reá, a külföldre bízta. Nem is volt panasza senkinek.

Ezeknek a zürzavaros éveknek eseményeivel köteteket lehetne megtölteni. A japánok háromszor foglalták el a várost és kiterjedt környékét. Ugyanannyiszor jöttek utánuk a partizán hadseregek, igen különböző politikai és társadalmi irányzatokkal. Egyik ilyen japán meghódítás után egy gyűlésen a parancsnok forma szerint meg-kérte P. Lischerongot, vállalja a megye mandarinjának (vezetőjének) a hivatalát. Általános meghökkenés . . . Ő mosolyogva kijelentette, hogy a valóban megtisztelő felszólítást el kell háritania. A vitatható okokat gondosan elhallgatta. Csak a misszio-nárius „törvény”-re hivatkozott, amely szerint nekünk minden politikai tevékeny-

kedés. A törvénytisztelő japán meghajolt a törvény előtt. — 1947. aug. 1-én a tamingi egyházmegye apostoli adminisztrátorává nevezte ki a Szentatya. 1954-ben el kellett hagynia addigi munkaterét. Hongkongba olyan állapotban érkezett meg, hogy már nem sok időt jósoltak neki. Nem ismerték elpusztíthatatlan szervezetét és törhetetlen akarátát. 66. évében, ilyen múlt után, eszébe sem jutott a megérdemelt nyugalom. Hónapokig tartó fontolgatás és imádság után úgy döntött, hogy Ázsia az egyik legfontosabb viharos sarkára a kereszténységnek is, meg az emberiségnek is, tehát ez marad továbbra is a munkaterünk. Formózán vállalt új munkaterületet és Potzu babonákkal teli vidékén, amelyet előtte már két rend visszautasított, minta-missziót létesített. Pedig az eredeti magyar missziós gárdának már csak töredékét kaphatta meg, hisz legtöbbje már másutt állt munkába, bennszülött papjai pedig ottmaradtak Kínában. Az új területen egyetlen hívőt talált, a többi Krisztusnak a nevét sem ismerte. El lehet gondolni ennek a 17 évnek a nehézségeit. A vidék nyelve az egyik legnehezebb dialektus: öreg fejjel tanulta meg. De halálakor már 3000 felett volt híveinek száma — és jó hírük van. Csodálatraméltó volt, milyen fiatalos buzgalommal lett a zsinati megújulás zászlóvivője: liturgiában, lelkipásztorkodásban minden újítást bevezetett, amire csak módja volt. Nem volt könyv, amit erről meg ne hozott volna, módszer, amit ki ne próbált volna — csak hogy több lelket nyerjen meg Isten Országának. Néha elfogta a keserűség; 1968 végén egy levelében így ír: „Misszióknak napjai meg vannak számlálva. Ember sincs és missziós érdeklődés sincs. Talán még én temetem el a missziót és nem a misszió engem.” Négy társát csakugyan eltemette. Rongált szíve már vagy tíz éve követelte volna a megérdemelt nyugalmat. De ő csak egytől félt: a tértelenségtől és attól, hogy terhére legyen másoknak. Isten meghallgatta imáját és hirtelen szólította magához. Jókora, mert munkáinak jórészt levették a válláról. Ezt nem bírta volna ki.

Halála napján reggeli miséje után elvitte a Legszentebbet egy hozzá hasonló korú betegnek. Azután egy családban megkeresztelt egy újszülött ikerpárt. Otthon várta rá Msgr. Herygers, scheuti misszionáriuspüspök kollégája. Megmutatta neki a helybeli missziót, a jótékony célból alapított bambuszmunkák gyárát. Ez nagyon kimerítette. Ebéd előtt szívrohamot kapott és néhány perc alatt halott volt. Este 400-nál több hívő végezte érte a keresztutat. Másnap délelőtt, koporsóbatételkor egyszerűen megragadták és még a koporsóból is húzogatták vissza. Lefényképeztük a jelenetet; a fényképen szinte élőnek tűnik, mintha mondaná: „Mit csináltak ti Itten?” Csókolgatták kezét, fejét, haját. 58 koszorút hoztak össze és nem tágitottak attól, hogy ott legyenek a temetésen — amelynél minden költségét ők vállalták — a kb. 100 km-re levő Jezsuíta temetőben. Olyan sirást vittek végbe ott, amelyet legalábbis csekélységgem még nem tapasztalt Kínában. Úgy látszik minden keménységén át érezték teljes odaadását, és a szeretet jóságát. A rekvizitum négy püspök és sok pap koncelebrálta.

Nyugodjék békében és küldjön nekünk a maga helyébe hasonló odaadó munkásokat az Úr szőlőjében!

Koch István SJ

PONTYOS VENDEL

(1919 — 1972)

Cákon született 1919. máj. 31-én. Szombathelyen szentelték pappá 1943. jún. 19-én. 1944-ben Martonoson káplán, a kalocsai egyházmegyének kölcsönadva. Később mint adminisztrátor működik itt. Innen Kemenesszentpéter-Rábasebesre kerül, majd Körmenen káplán. A nehéz helyzetben lévőeknek mindig segítsége és támasza. Egyideig ezután a gráci magyarok lelkigondozásával foglalkozik, majd 1949-ben Chilébe vándorol ki. Santiagóban káplán 3 évig, de sokat segít főleg Autofagestében a szétszórtságban élő magyarok pasztorációjában. 1952 körül a Puerto Mont-i egyházmegyébe megy át, s ott plébános lesz a több szigetből álló Isla Huar plébánián. Egyedül él.

Allattenyésztesből és földművelésből tartja el magát. 1960-ban a tenger fenekén támadt földrengés (Tsunami), amely 50-100 méteres hullámokat lövelt, a sziget lakosságának nagyrészét elpusztította. Neki is temploma-háza elpusztult. Őt magát is halottnak hitték, de szinte csodálatos módon megmenekült. Templomát, házát újjáépít. 1971 decemberében a fővárosba vitték urémiával. 1972. jan. 20-án halt meg. Holttestét püspöke Puerto Mont-ba vitette, ott temették el.

M. L.

DR. KISS ANDOR

(1904 — 1971)

Tolcsván született. Alig három éves, mikor elveszti édesanyját. Özvegy pap édesapja kicsi fivérével egyedül neveli. Atyai ágon mintegy kétszáz évre visszamenően görögkatolikus papok voltak az ősei. Teológiai tanulmányait Esztergomban végzi. Már itt szövődtek életreszóló barátságai saját szertartású és latin szertartású társaival.

Mint fiatal pap került Budapestre. Imakönyvet írt, hittankönyvet adott ki. Egyháztörténelmét éveken át használták a g. kat. tanulók. Mint budai szervező lelkes áldozatos és szívós munkával tette lehetővé a budai g. kat. parókia létesítését. Főpásztorá esperesi címmel tüntette ki már fiatal korában. 1941-től budapesti hitoktatási szakfelügyelő. Ebben a minőségében sokat tett a g. kat. ifjúság vallásos neveléséért. Alattvalókat nem ismert, csak munkatársakat. Szerénysége és derűje sokak lelkében emlékezetes. Idejében észrevette: milyen nagy jelentőségűek a mlseközpontok a szászörtán élő hívek számára.

Ezüstmiséje teljes elvonultságban Márlapócsan, a híres görög kegyhelyen volt. 1962-ben elhunyt hitvese. Ötödik, legkisebb gyermeke ekkor még csak tizenkét éves volt.

Védégszerető asztalánál sokan megfordultak védőszentjének, Szent András apostolnak ünnepén. Megérezte halálának idejét. Tudatosan készült rá. Halála hónapjában — minden orvosi okoskodás ellenére — még misézett, prédikált a XI. kerületi Szent Imre kápolnában, amelynek lelkésze volt. Mikor névnapjáról esett szó, ezt válaszolta: Majd a Jó Istennel. S a névünnepe előtt másfél nappal, a szentségekkel többször megerősítve, csendesesen elhunyt.

Végrendeletéből lélekformáló, hitből fakadó remény és szeretet árad. Amint mint szívesen hallgatott szónok oly sokszor hangsúlyozott: hogy a vándorló nem bukik az élet porába, hanem célhoz ér, a mulandóságból az örökkévalóságba, a halálból az életre, azt reméljük már megtapasztalta.

Felesége mellé temették, akiért — halála előtt három héttel — utolsó szentmiséjét mondta. Koporsóját papfia, négy leánya, 13 unokája állta körül a kiterjedt rokonsággal. Oltártestvérei közül is sokan vettek részt a temetésen a fővárosból és vidékről. Sirját koszorúerdő borította, s a jelenlévők nagy tömege is mutatta közkedveltségét. Az egyik koszorún ez a felírás állt: Hálás tanítványal. Pedig régen volt hittanárjuk.

A Szolgálatot szívesen olvasta. Beszámolóm róla kissé hosszúra nyúlt, de ilyenkor, mikor eljön az elárvulás ideje, vigasztalást ad az Ima érte, amit kérek, s a rá gondolás.

„Boldog, akit kiválasztasz és magadhoz fogadsz, Urami”

Kiss Andor

CZAKÓ IMRE PLÉBÁNOS FEHÉR KRÓNIKÁJA

Az illetékes lapok a „fekete krónika” rovatban emlékeztek meg a közlekedési baleset következtében hivatásának áldozataként 1972. január 28-án elhunyt Czako Imre plébánosról. Pedig inkább az őskeresztények sírfelirata illeti meg: „Decessit

In albis", fehér ruhában (albában) költözött el és fehér lélekkel szállt szentmiséje után ahhoz a jó Pásztorhoz, akinek bárányait rövid életén át fíradhatatlanul kereste. Még alig élt valamit a lelkipásztori életből. Egy évig a szétszórtságban élő hívek káplánja volt Sajónémetiben, majd két évig a Hajdúság tiszta katolikus közösségének: Egyeknek volt lelkes, evangéliumi igazságokat egyszerű módon közlő, önzetlen apostola. Következetes, maga és mások elé krisztusi mértéket állító magatartása miatt sokan nem értették meg. Ezért akart önállóan dolgozni, hogy ne kösse kezét és lelkiismeretét jogi forma. Így lett a szabolcsmegyei Gemzse községnek és még három szórvány katolikus közösségnek független lelkipásztora. Csak hét hónapig kereste, szolgáltá öket, maga után hagyva a kilométereket gyors motorkerékpárjával . . . . Ezzel az eszközzel tudott mindenütt idejében helytállni, amikor a hívek várták szentmisére, hitoktatásra. De az a jármű, amely papi kötelessége teljesítésének alkalmas eszköze volt, nem jelezte a feléje közeledő halált az előtte haladó kivilágítatlan szekér kiálló szálfái között. A gyilkos fa átfúrta testét s fiatalon, 31 évvel a maga módján pártfogójának, Szent Imrének nyomdokaiba lépett. Főpásztora és testvérel: papok és világiak, ifjak és öregek megsiratták a miskolci mindszenti templomban febr. 3-án lefolyt impozáns temetésén.

Sokakban felmerült a kérdés: Miért őt és miért nem engem hívott az Úr, mikor órá még oly nagy szükség lett volna? Csak azért nyugszunk meg távozásán, mert bízunk az isteni Gondviselésben: küld utána újabb ifjakat, akik gazdagítják az igaz emberek és lelkipásztorok számát és megjelöli számukra az égből az életszentség járható, korszerű útját.

Igy jegyeztem fel a mindennapi élet fehér krónikájába e néhány mindnyájunkat emlékeztető sort, mint e szép léleknek küzdelmében részese és gondolatának nem egyszer tolmácsolója, munkatársa:

Rédal János egyekli h. esperes-plébános

MÓRICZ LAJOS

(1883 — 1972)

Nagyon meghatott az az érdeklődés, amellyel elhunyt papjaink íránt viseltetnek. Engedjék meg, hogy most közöljem azt a hírt, hogy egyházmegyénk nesztora, Móricz Lajos tb. kanonok, kőszegi plébános, vasmisés áldozópap, életének 89. áldozópapságának 66. évében, a betegek szentségével ellátva, jan. 23-án meghalt. Egyházmegyénknek egyik legkedvesebb egyénisége és Jézus Szívének buzgó papja volt. Flatalon került a győrvári plébániára, 1915-ben, majd 1952-ben kőszegi plébános lett. Nehéz feladatokat kellett vállalnia a kőszegi plébániával. Páratlanul jószágos egyéniségével, csendes szívósságával állandóan építette és javította a kőszegi plébánia 7 templomát. Halála előtt fejeződött be a Műemlékvédelmi Felügyelőség segítségével a híres kőszegi Kálvária-templom restaurálása. Paptársalt és híveit is mindig a legnagyobb szeretettel fogadta, és foglalkozott velük. Temetése január 27-én du. történt. Winkler József dr. püspök végezte, a papság és hívek nagy részvételével. Hisszük, hogy a jó Isten örök templomában templomépítő és restauráló Lajos bátyánk boldogan fog megpihenni és érezheti azt, amit annyiszor énekelt: Jézusomnak Szívén megnyugodni jó!

Kovács Sándor szombathelyi püspök

ANDRÁS KÁROLY FOLÓP Iskolatestvér

(1893 — 1972)

A mai Szlovákia területén lévő Podszkle falucskában született. Még gyermekkorában Budapestre költöztek. Innen lépett be az iskolatestvérek noviciátusába Wien-Strebersdorfban. Tanulmányai után az első világháborút mint hadnagy szolgáltá végig.

Utána a szerzet magyarországi iskoláiban működött mint tanító ill. tanár. Utoljára a szatmárnémeti magyar katolikus tanítóképzőben tanárkodott. Az államosítás után Romániából hazaköltözött Budapestre, Óbudán lakó öccséhez, András József ipariskolai tanárhoz. 1966-ban mindketten kivándoroltak Ausztriába, s itt öccse is belépett a szerzetbe. Rövid ideig Strebersdorfbba, majd a szerzet Laubeggben (Stájerország) lévő rendházába helyezték őket. 70 éves öccse itt végezte el a noviciátust, ő pedig, szerénységére, szolgálatkészségére jellemzően, négy oklevél birtokában (tanítói, polg. Isk. tanári, középisk. tanári, tanítóképzőintézeti tanári) a rendház tyúkászatában dolgozott, öccse segítségével. Gyenge egészségi állapota sem tartotta vissza soha attól, hogy szolgálatára legyen mindenkinek mindenben, amire csak képes volt. 1972. február elején az orvos ajánlatára beszállították Grácba, az irgalmasok kórházába. Febr. 7-én megoperálták, de az előrehaladott gyomor- és bélrákon már nem tudtak segíteni. Pontosan 2 héttel a műtét után, febr. 21-én, életének 79., szerzetesi hivatásának 63. évében, a szentségekkel megerősítve, majdnem az utolsó percig eszméleténél, visszaadta szép lelkét Annak, akit egész életében oly odaadóan, hűséggel, példamutatóan szolgált. A rend laubeggi temetőjében helyezték örök nyugalomra febr. 24-én. R. I. p.

Nagy J. Kolos FSC

FANCSALI FERENC

(1916 — 1972)

Késői hivatás volt. 33 éves korában kezdte el a teológiát. Bámulatos szorgalommal és kitartással végezte el tanulmányait. Ugyanilyen buzgó volt lelkiekben is. Felszentelése után több helyen szolgált a veszprémi egyházmegyében, míg végül a veszprémi Szent István-templom Igazgatója lett. Papi munkáját a rendszerető ember pontosságával és lelkiismeretességével végezte. Nagy öröme volt, ha lelkigyakorlatot tarthatott. Fáradhatatlan volt ebben is, amíg beteg szíve megengedte. Jó szándékalt sokszor félreértették, pedig másoktól is csak azt követelte, amit önmagától: a megaluvás nélküli kereszténységet. A szegénység szellemében élt, nem kereste az anyagi előnyöket, szerény keresetéből pedig állandóan jótékonykodott. Élete utolsó éveiben is ugyanolyan alázattal és bűnbánattal tudott letérdelni fiatalabb paptársal előtt is, hogy elvégezze szentgyónását, mint újművés korában. Betegségében sokat szenvedett és megkapta azt a kegyelmet, hogy a szenvedő Krisztussal együtt készülhetett a halálra. Halála előtt néhány nappal írta: „Nehéz ezeket a napokat a betegágyban és nem az oltárnál tölteni . . .” Fehérvasárnap húnyt el, megerősítve a betegek szentségével. Küzdelmes és sok szenvedéssel teli élete, hisszük, nem volt hiábavaló. Engesztelésül ajánlotta életét és hivatását a bűnösök megtéréseért. Isten meghallgatta felajánlását, elfogadta áldozatát.

Temetése szülővárosában, Szolnokon volt. A nagy távolság miatt csak közeli barátai kísérhették el utolsó útjára. A szentmisét és a temetési szertartást Klempa Sándor püspök végezte, akinek egy évig káplánja volt. Szentbeszédében megható szavakkal emlékezett meg munkatársáról. Barátai és tisztelői köszönetét az Úrnak, hogy találkozhattak vele.

E. F.